

**Thư ngỏ gửi các nhà lãnh đạo Việt Nam phản đối việc bắt giam
Trương Huy San (còn gọi là Huy Đức)**

Ngày 20.09.2024

Kính gửi:

Ông Tô Lâm, Tổng Bí thư Đảng Cộng sản Việt Nam, Chủ tịch nước

Ông Phạm Minh Chính, Thủ tướng

Ông Trần Thanh Mẫn, Chủ tịch Quốc hội

Đồng kính gửi:

Bà Mary Lawlor, Báo cáo viên Đặc biệt của Liên Hợp Quốc về Tình trạng của những Người Bảo vệ Nhân quyền

Bà Irene Khan, Báo cáo viên Đặc biệt của Liên Hợp Quốc về Tự do Ngôn luận và Biểu đạt Ý kiến

Tiến sĩ Matthew Gillett, Chủ tịch-Báo cáo viên Nhóm Công tác của Liên Hợp Quốc về Giám giữ Tuỳ tiện

Đại sứ quán các nước tại Hà Nội

Kính thưa quý vị,

Chúng tôi, gồm những học giả, nhà báo, viên chức ngoại giao, và nhà nghiên cứu luôn quan tâm đến Việt Nam, qua thư này bày tỏ sự quan ngại sâu sắc trước việc ông Trương Huy San, bút danh Huy Đức, nhà văn, sử gia và phóng viên điều tra nổi tiếng, bị bắt giam. Ngoài công việc học thuật và báo chí, ông Huy Đức rất được ngưỡng mộ vì các hoạt động bảo vệ môi trường và nỗ lực cổ vũ hoà giải sau chiến tranh Việt Nam.

Theo các bản tin của truyền thông Nhà nước, ông Huy Đức đã bị công an bắt giam ngày 1.6.2024 về tội “lợi dụng các quyền tự do dân chủ xâm phạm lợi ích của Nhà nước,” theo điều 331 của Bộ luật Hình sự. Trong ba tháng đầu kể từ khi bị bắt, ông không được phép gặp luật sư và thân nhân; công luận hết sức lo lắng về tình trạng của ông.

Do không có thông tin chính thức về lý do cụ thể ông Huy Đức bị bắt giam, nhiều người phỏng đoán rằng ông bị bắt vì những bình luận ông đăng tải trên các mạng xã hội về đường hướng chính trị của Việt Nam. Song hiến pháp Việt Nam quy định rõ ràng rằng công dân có quyền khiếu nại, tố cáo các cơ quan Nhà nước và cá nhân có thẩm quyền (Hiến pháp Cộng hoà Xã hội chủ nghĩa Việt Nam, tu chính năm 2013, Điều 30). Hiến pháp cũng bảo đảm rằng công dân có quyền tự do ngôn luận, tự do báo chí (Điều 25). Vì đây chính là những quyền ông Huy Đức đã thực thi, do đó lẽ ra ông không nên bị bắt hoặc bị giam giữ.

Việc ông Huy Đức tiếp tục bị tạm giam cũng là điều sai trái. Sau hơn ba tháng tù giam, ông chưa bị truy tố và cũng chưa bị kết luận phạm bất kỳ tội gì. Hiến pháp Việt Nam quy định rằng một người có thể đã phạm tội cũng vẫn được coi là vô tội cho đến khi bị chứng minh là có tội trước

tòa án (Điều 31). Những quyền này cũng được khẳng định trong Tuyên ngôn Quốc tế Nhân quyền của Liên Hợp Quốc, mà chính quyền nước Cộng hoà Xã hội chủ nghĩa Việt Nam đã chính thức chuẩn thuận. Hơn nữa, Việt Nam hiện là thành viên của Hội đồng Nhân quyền Liên Hợp Quốc có nhiệm vụ hỗ trợ và áp dụng Tuyên ngôn này.

Chúng tôi kêu gọi chính quyền Việt Nam tuân thủ những điều khoản của hiến pháp Việt Nam và các hiệp định quốc tế mà Việt Nam đã ký kết, và trả tự do cho ông Huy Đức ngay lập tức.

Chúng tôi cũng mạnh mẽ yêu cầu chính quyền Việt Nam chấm dứt các hành động sách nhiễu, đe dọa hoặc ngược đãi dưới mọi hình thức những người phát biểu ý kiến và thể hiện quan điểm một cách ôn hoà.

Danh sách người ký:

Số thứ tự	Tên họ	Liên kết	Nơi cư trú
1	David Abel	<i>Boston Globe</i>	Mỹ
2	Brett Anderson	<i>New York Times</i>	Mỹ
3	Chris Arnold	<i>National Public Radio</i>	Mỹ
4	Michitake Aso	Đại học Albany-SUNY	Mỹ
5	Jen Balderama	<i>The Atlantic</i>	Mỹ
6	Thomas A. Bass	Đại học Albany-SUNY	Mỹ
7	Katrin Bennhold	<i>New York Times</i>	Đức
8	David Biggs	Đại học California, Riverside	Mỹ
9	David Brown	Nhà báo độc lập, viên chức ngoại giao hưu trí	Mỹ
10	Bùi Văn Phú	Nhà giáo, nhà báo	Mỹ
11	Cari Coe	Đại học Bang Montana	Mỹ
12	Michael Robert Dedrick	Cựu binh vì hoà bình - Mỹ, chi hội 92 Daniel Ellsberg	Mỹ
13	Đỗ Thị Thanh Thủy	Đại học Simon Fraser	Canada
14	Đỗ Tuyết Khanh	Tổ chức Thương Mại Thế giới (WTO)	Thụy Sĩ
15	Olga Dror	Đại học Texas A&M	Mỹ
16	Thai Duong	Không liên kết	Mỹ
17	George Dutton	Đại học California, Los Angeles	Mỹ
18	Wynn Gadkar-Wilcox	Đại học Miền Tây Bang Connecticut	Mỹ

19	Christoph Giebel	Đại học Washington, Seattle	Mỹ
20	Christopher Goscha	Đại học Québec, Montréal	Canada
21	François Guillemot	Trung tâm Nghiên cứu Khoa học Quốc gia	Pháp
22	Hà Dương Tường	Đại học Công nghệ Compiègne	Pháp
23	Eva Hansson	Đại học Stockholm	Thụy Điển
24	Bill Hayton	Nhà nghiên cứu độc lập	Vương quốc Anh
25	Judith Henchy	Đại học Washington	Mỹ
26	Eric Henry	Đại học Bắc Carolina, Chapel Hill	Mỹ
27	Tuan Hoang	Đại học Pepperdine	Mỹ
28	Alec Holcombe	Đại học Ohio, Athens	Mỹ
29	R. Kyle Hörst	Không liên kết	Mỹ
30	Janet Alison Hoskins	Đại học Miền Nam California	Mỹ
31	Hue-Tam Ho Tai	Đại học Harvard	Mỹ
32	Rob Hurle	Đại học Quốc gia Úc	Úc
33	Michele Janette	Đại học Bang Kansas	Mỹ
34	Charles Keith	Đại học Bang Michigan	Mỹ
35	Kristy Kelly	Đại học Drexel	Mỹ
36	Benedict J. Tria Kerkvliet	Đại học Quốc gia Úc	Mỹ
37	John Kleinen	Viện Nghiên cứu Khoa học Xã hội Amsterdam	Hà Lan
38	Gary Kulik	Nhà học giả độc lập	Mỹ
39	Scott Laderman	Đại học Minnesota, Duluth	Mỹ
40	Chong-ae Lee	<i>Seoul Broadcasting System</i>	Hàn Quốc
41	Christian C. Lentz	Đại học Bắc Carolina, Chapel Hill	Mỹ
42	Ann Marie Leshkovich	Đại học Holy Cross	Mỹ
43	Martha Lincoln	Đại học San Francisco	Mỹ
44	Ann Marie Lipinski	Nieman Foundation for Journalism tại Đại học Harvard	Mỹ
45	Borje Ljunggren	Viện Nghiên cứu Quan hệ Quốc tế Thụy Điển	Thụy Điển
46	David G. Marr	Đại học Quốc gia Úc	Úc
47	Shawn McHale	Đại học George Washington	Mỹ
48	Andre Menras	Nhà văn, nhà làm phim	Pháp

49	Edward Miller	Đại học Dartmouth	Mỹ
50	Anthony Morreale	Đại học California, Berkeley	Mỹ
51	Ngô Quang Hưng	RelationalAI Inc	Mỹ
52	Nguyễn Điền	Nhà nghiên cứu độc lập	Úc
53	Hiep Nguyen	Bộ Biến đổi Khí hậu, Năng lượng, Môi trường, và Nước, Bang New South Wales	Úc
54	Nguyễn Ngọc Giao	Đại học Paris VII, Denis Diderot	Pháp
55	Nguyễn Nguyệt Cầm	Đại học California, Berkeley	Mỹ
56	Nguyễn Quang A	Diễn đàn Xã hội Dân sự	Việt Nam
57	Nguyễn-Khoa Thái Anh	Đại học Evergreen Valley, San José	Mỹ
58	Nguyễn Xuân Long	Đại học Michigan	Mỹ
59	Van Nguyen-Marshall	Đại học Trent	Canada
60	Thu-huong Nguyen-vo	Đại học California, Los Angeles	Mỹ
61	Betsy O'Donovan	Đại học Miền Tây Washington	Mỹ
62	Finbarr O'Reilly	Nieman 2013 tại Đại học Harvard	Ireland
63	Patricia Pelley	Đại học Công nghệ Texas	Mỹ
64	Phạm Thị Hoài	Nhà văn, nhà báo độc lập	Đức
65	Harriet M. Phinney	Đại học Seattle	Mỹ
66	Sophie Quinn-Judge	Đại học Temple	Mỹ
67	Seb Rumsby	Đại học Birmingham	Vương quốc Anh
68	Mark Sidel	Đại học Wisconsin, Madison	Mỹ
69	Jeff Shaw	Đại học Miền Tây Washington	Mỹ
70	Jerry Mark Silverman	Nhà nghiên cứu độc lập	Mỹ
71	Jane Spencer	<i>The Guardian</i>	Mỹ
72	Balazs Szalontai	Đại học Hàn quốc, Khu học xá Sejong	Hàn Quốc
73	Keith Weller Taylor	Đại học Cornell	Mỹ
74	Thái Văn Cầu	Nhà nghiên cứu độc lập	Mỹ
75	Stein Tønnesson	Viện Nghiên cứu Hòa bình Oslo	Na Uy
76	Trần Hải Hạc	Đại học Paris XIII	Pháp
77	Hanh Tran	Đại học California, Berkeley	Mỹ
78	Nhung Tuyet Tran	Đại học Toronto	Canada
79	Qui-Phiet Tran	Đại học Schreiner	Mỹ
80	Richard Tran	Đại học California, Berkeley	Mỹ

81	Van Bich Tran	Đại học Temple	Mỹ
82	Beauregard Tromp	Biên tập viên	Nam Phi
83	Allison Truitt	Đại học Tulane	Mỹ
84	Vũ Quang Việt	Liên Hiệp Quốc	Mỹ
85	Alex-Thai Dinh Vo	Đại học Công nghệ Texas	Mỹ
86	Hao-Nhien Q. Vu	Đại học Coastline	Mỹ
87	Tuong Vu	Đại học Oregon	Mỹ
88	Vũ-Đức Vượng	<i>Trông Người</i>	Mỹ
89	Joerg Wischermann	Viện Nghiên cứu Châu Á	Đức
90	Linda J. Yarr	Đại học Colorado, Boulder	Mỹ
91	Peter B. Zinoman	Đại học California, Berkeley	Mỹ

Ghi chú: Những chữ in nghiêng trong cột "Liên kết" chỉ các phương tiện truyền thông.